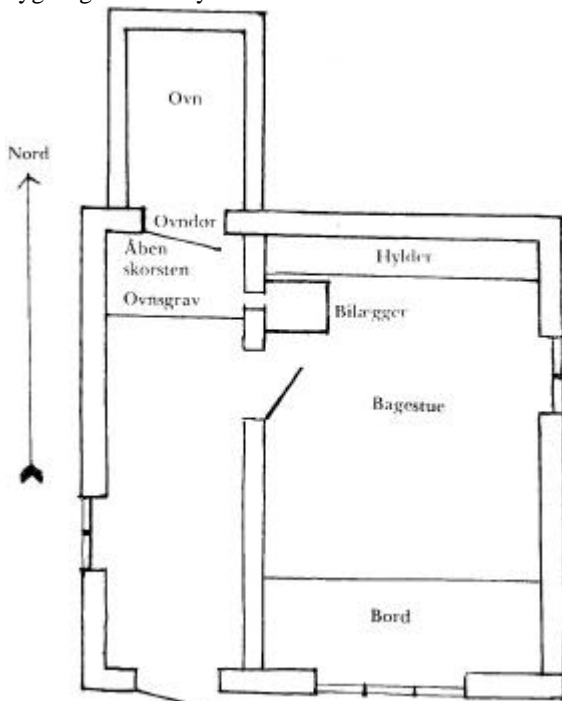

Bagehuset i Terp ved Klim

AF ANDREAS GRISHAUGE

fortalt af Karen Andersen, Klim, født på ejendommen 7. februar 1884.

Johanne og Anders Thomsen Andersen blev gift 1857, da deres førstefødte var i vente. Han blev født 30. december 1857 og kom til at hedde Enevold Peter Thomsen. Johanne var fra en gård i Klim, og da hun skulle giftes, fik hun gårdens kærlod på 11 td. land i Terp at bygge på - helt ude på den nordre ende. Der opførtes to paralleltliggende, stråttækte huse med en smal gang imellem. I den ene var der beboelse, og i den anden var der fåresti, svinesti og kreaturstald. Når det regnede, var det vanskeligt at færdes i den smalle gang mellem husene, der ikke var forsynet med tagrender. Derfor blev fordøren benyttet, når dejen skulle bæres ud til bagehuset, der lå 15 meter fra de øvrige bygninger af hensyn til brandfaren.

Bagehus i Terp ved Klim, grundplan.

Huset var på 3,25 x 3,25 meter og havde en forgang i vestsiden. medens der i østsiden var en såkaldt bagestue. Selve ovnen var bygget nordenu af gavlen og tildækket med jord for bedre at få den varm om vinteren, men den skarpe vind og de fritgående høns var ofte skyld i, at der var bare pletter, hvor murstenene stak frem.

I sydenden af bagestuen var der et bredt bord under vinduet, hvor dejen blev æltet, de gange det ikke skete i køkkenet. I den nordlige ende var der hylder, hvorpå rugbrødene blev sat til hævning om natten, når der skulle bages den påfølgende dag. Efter bagningen kom brødene atter op på hylderne.

Skorstenen var åben og så stor, at der kunne fyres derfra både i bageovnen og i bilæggeren i bagestuen. Skorstenen havde en "ovnsgrav", dvs. en grav, hvori asken blev skrabet og fjernet, før brøddindsætningen begyndte. Der skulle fyres, indtil "den sorte mand" var ude dvs. til ovnens bund var hvid af varmen.

På loftet, der var af tætte brædder, var der lyng til opvarmning af ovnen, og der var en brandmur, så lyngen ikke kom i nærheden af skorstenen. Lyngen blev kastet ned gennem en lem lige bag indgangsdøren i sydenden.

Alle bygninger var opført af håndsavede sten fra Klim Bjerg, og muren i bagehuset var i 14 stens højde. Da ejendommen blev overdraget til en søn og svigerdatter, blev der bygget en aftægtsbolig til Johanne og Anders og den blev sammenbygget med beboelsen med gavlen mod syd. Her blev også opvarmet med en bilæggerovn.

Bagehuset i Terp, vestside

Bagehuset i Terp, østside

Bagehuset i Terp. Øverst vestsiden og nederst østsiden.

Bagehuset står endnu, omend det hælder som træerne for vestenvinden, men det er forlængst anvendt til andet formål.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og V. Hanherred 1977, side 32-34).